

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **L. P.**
bytem X

zast. advokátem JUDr. Viktorem Štěpánem,
sídlem Lidická 1023/63c, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/56846-923,
sp. zn. SZ/MPSV-2024/246037-922,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/56846-923, sp. zn. SZ/MPSV-2024/246037-922, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 18 404 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Viktora Štěpána.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci a předcházející řízení

1. Rozhodnutím Úřadu práce České republiky, Krajské pobočky v Olomouci, ze dne 25. 10. 2024, č. j. 94359/2024/PRO („prvostupňové rozhodnutí“), byl žalobkyni přiznán příspěvek na péči ve výši 4 900 Kč měsíčně od měsíce srpna roku 2024. Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na podkladě posudku Institutu posuzování zdravotního stavu (IPZS) ze dne 2. 10. 2024, kterým byl zdravotní stav žalobkyně posouzen tak, že žalobkyně není samostatně schopna zvládat 6 základních životních potřeb uvedených v § 89 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách („zákon o sociálních službách“), a to mobilitu, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost.
2. Rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/56846-923, sp. zn. SZ/MPSV-2024/246037-922 („napadené rozhodnutí“), bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno a odvolání žalobkyně bylo zamítnuto. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí („PK MPSV“) ze dne 11. 2. 2025. PK MPSV souhlasila se závěrem o nezvládání šesti základních životních potřeb uvedených v § 89 odst. 1 zákona o sociálních službách, a proto potvrdila, že se podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona o sociálních službách žalobkyně považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost).

II. Žaloba

3. Žalobkyně s napadeným rozhodnutím nesouhlasila. Měla za to, že bylo vydáno na základě nesprávně zjištěného skutkového stavu, nesprávné aplikace právní úpravy a při porušení zásad správního řízení dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád („správní řád“). Při hodnocení zdravotního stavu žalobkyně nebylo přihlédnuto k relevantním důkazům, zejména k výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám, které prokazují nezvládání základní životní potřeby stravování a výkonu fyziologické potřeby.
4. Žalobkyně již v odvolání uváděla, že je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, avšak není schopna si nápoj sama nalít, stravu naporcovat a naservírovat. To bylo shledáno i v rámci sociálního šetření. Není schopna dodržovat stanovený dietní režim, což je zásadní vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu, zejména diabetu a žaludečním vředům. Žalobkyně potřebuje celodenní dohled a péči spočívající v přípravě jídla, podávání tekutin, léků a kontrole dodržování pitného režimu. Tento stav má přímou příčinnou souvislost s postižením dolních končetin, což bylo posouzeno ošetřujícím lékařem MUDr. A. O. Žalovaný ve svém rozhodnutí tyto skutečnosti žádným způsobem nerefletoval, ani se k nim nevyjádřil.
5. Rovněž pokud jde o základní životní potřebu výkonu fyziologické potřeby, žalovaný se ke všem odvolacím námitkám žalobkyně nevyjádřil. Vyjádřil se pouze k některým z nich. Žalobkyně není schopna použít WC včas, zejména v nočních hodinách dochází k pomočování, žalobkyně proto v nočních hodinách používá papírové pleny. Výkon fyziologické potřeby často probíhá do plen nebo s pomocí dvou osob na toaletní židli. Je nutno provádět dohled nad očištěním, neboť žalobkyně není schopna používat hygienické pomůcky.

6. Žalovaný se argumenty žalobkyně dostatečně nezabýval. Nehodnotil zvládání veškerých aktivit, dle kterých se posuzuje zvládání jednotlivých základních životních potřeb. Žalovaný rovněž nesprávně používá pojem sporadicky vykonávaná aktivita. Výkon fyziologické potřeby je základní, pravidelně se opakující činnost, která není sporadická, nýbrž každodenní a nevyhnutelná. Stejně tak i stravování vyžaduje soustavný dohled nad tím, zda žalobkyně skutečně přijímá potravu a zda dodržuje dietní režim, přičemž je jí nutno jídlo chystat a podávat.
7. Žalovaný vykládá chybně § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Žalovaný ustanovení vykládá tak, že základní životní potřeba se považuje za nezvládanou, pokud posuzovaná osoba není schopna zvládat ani jednu z posuzovaných aktivit. Žalovaný tak zaměňuje slova „alespoň“ a „ani“. Uvedené však je v rozporu s jakýmkoliv logickým či teleologickým výkladem daného ustanovení. Závěry rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2019, č. j. 16 Ad 82/2019-62, byly překonány, resp. bylo shledáno, že se tento rozsudek odchýlil od ustálené judikatury (tento závěr plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2023, sp. zn. 5 Ads 8/2023–25).

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

8. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že z dostupných podkladů nevyplývají takové skutečnosti, které by odůvodňovaly uznání základních životních potřeb za nezvládané. To plyne z posudku PK MPSV i z napadeného rozhodnutí, kde je uvedeno, jakými podklady a jakými úvahami se žalovaný a PK MPSV při hodnocení řídili. S námitkami žalobkyně se žalovaný vypořádal na str. 4-5 napadeného rozhodnutí. Posudek PK MPSV vycházel z uváděných lékařských zpráv, jejich shrnutí je v napadeném rozhodnutí na str. 3-4. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval i zvládáním jednotlivých aktivit v rámci základních životních potřeb. PK MPSV neshledala důvody, pro které by žalobkyně neměla být schopna zvládat všechny aktivity v rámci sporných základních životních potřeb.
9. Žalovaný nepochybně, že žalobkyně některé aktivity vykonává obtížněji nebo déle, stále je však zvládá v přijatelném standardu. Aktivity jsou považovány za nezvládané pouze pokud posuzovaná osoba aktivitu nezvládá zcela nebo pokud je zvládání aktivity narušeno těžkým způsobem. Obtíže s mobilitou byly zhodnoceny v rámci základní životní potřeby mobilita. U žalobkyně byly shledány dostatečné kognitivní schopnosti, dostatečné funkční schopnosti horních končetin i funkční schopnosti dolních končetin, které jsou dostatečné ke zvládnutí aktivit v rámci namítaných základních životních potřeb. Ustanovení § 2a vyhlášky na řešenou věc vůbec nedopadlo. Posudková komise nedetekovala jako nezvládanou ani jednu z aktivit v rámci sporných základních životních potřeb.
10. V replice žalobkyně trvala na tom, že žalovaný vykládá § 2a vyhlášky nesprávně. Postup žalovaného je proto v rozporu s gramatickým a logickým výkladem daného ustanovení, i s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu.
11. Pokud jde o sporné základní životní potřeby, žalovaný opomíjí, že zahrnují celý komplex úkonů. Žalovaný nekriticky přebíral hodnocení posudkové komise. Nevypořádal se s tvrzeními žalobkyně. Posudek komise se omezuje na obecné formulace, které neobsahují individuální hodnocení zdravotního stavu žalobkyně a nevyjadřují se k vlivu konkrétních onemocnění na schopnost zvládat jednotlivé

aktivity. Nezabývá se závěry sociálního šetření. Takový posudek je v rozporu s požadavky stanovenými judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 30. 4. 2015, č. j. 4 Ads 14/2015-35).

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného [§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.]. Soud zároveň shledal, že zde jsou důvody pro postup podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Ve věci proto mohl rozhodnout bez jednání.
13. Žaloba je důvodná.
14. Právní úprava poskytování příspěvku na péči je obsažena v zákoně o sociálních službách a ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách („vyhláška“). Pro účely poskytování příspěvku na péči jsou rozlišovány čtyři stupně závislosti, přičemž kritériem pro hodnocení míry závislosti oprávněné osoby na pomoci jiné osoby, a tedy i pro zařazení do jednotlivých kategorií, je zvládání deseti základních životních potřeb vymezených v § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách. Jedná se o následující potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost.
15. Podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách se osoba starší 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, ve stupni II (středně těžká závislost), jestliže není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, ve stupni III (těžká závislost) pro neschopnost zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb a ve stupni IV (úplná závislost), jestliže není schopna zvládat devět nebo deset těchto potřeb.
16. Obsahové vymezení jednotlivých životních potřeb stanoví vyhláška v příloze č. 1. Přitom platí, že pokud není osoba schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 vyhlášky, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (§ 2a vyhlášky).
17. Podle § 1 odst. 4 vyhlášky se za neschopnost zvládání základní životní potřeby považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za přijatelný standard se přitom považuje zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.
18. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vychází IPZS ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku

sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

19. V řízení o přiznání příspěvku na péči je stěžejním důkazem odborný posudek zdravotního stavu a závislosti na pomoci jiné osoby. Povahou takového posudku, jakož i na něj kladenými požadavky, se již opakovaně ve své rozhodovací činnosti zabýval Nejvyšší správní soud, který dovodil, že „*se jedná sice o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoliv odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, nezabývá je to povinností hodnotit provedené důkazy ve správním řízení, a tudíž i správnost posudku z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti*“ (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009-60, či ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104).
20. Při posuzování stupně závislosti je třeba vycházet z posudkových kritérií obsažených v § 1 až § 2c vyhlášky. Pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaný *některou z aktivit* nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládanou, je jejich povinností tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32).
21. Posudek PK MPSV splňuje kritérium úplnosti a přesvědčivosti, pokud se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným účastníkem řízení, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám. Své závěry musí posudková komise náležitě podložit a odůvodnit. Je nutné, aby posudek obsahoval vysvětlení, jakým způsobem posudková komise hodnotila veškeré posudkové podklady, které z nich považovala za relevantní, případně z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlila. Posuzovaný zdravotní stav musí poté popsat dostatečně jasně a přesně, aby nevystávaly žádné další pochybnosti (srov. např. rozsudek ze dne 5. 3. 2015, č. j. 6 Ads 299/2014-25, či ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 Ads 34/2018-17).
22. Prizmatem uvedených požadavků právní úpravy a ustálené judikatury soud přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí a dospěl k následujícím závěrům.

Posudek PK MPSV není úplný a přesvědčivý

23. Posudková komise v posudku uvedla diagnostický souhrn zdravotních obtíží žalobkyně. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně je způsoben zejména senilitou s navazující polymorbiditou. V diagnostickém souhrnu je na prvním místě uvedeno: *senilita, senilní astenie*. Není však následně vysvětleno, v čem konkrétně uvedené diagnózy spočívají a jak žalobkyni omezují ve zvládání základních životních potřeb, či proč ji naopak ve zvládání základních životních potřeb neomezují.
24. Ze samotného posudku plyne, že žalobkyně je orientovaná, je přiměřeného chování i komunikace, není popisována porucha intelektu či paměti. Není tedy jasné, v čem má spočívat senilita žalobkyně jakožto onemocnění, které je dle posudku v popředí obtíží žalobkyně. Posudek vůbec nevysvětluje, jaký je vliv senility žalobkyně na její

smyslové, kognitivní a duševní schopnosti. Zdravotní stav žalobkyně nebyl popsán dostatečně jasně a přesně, aby o něm nevystávaly žádné další pochybnosti.

25. Posudek obsahuje mnoho obecných závěrů. Obsahuje mimo jiné výčty zdravotních omezení, kterými žalobkyně netrpí, pročez dovozuje, že žalobkyně je schopna zvládat konkrétní základní životní potřeby. Nevysvětluje však, jak žalobkyni omezují jí diagnostikované zdravotní poruchy v možnosti zvládat posuzované aktivity. U dílčích základních životních potřeb posudková komise své posouzení zakládá na konstatování o tom, že nebyl shledán objektivní medicínský podklad pro nezvládání konkrétní aktivity či základní životní potřeby. V tomto směru je nutno zdůraznit, že při posouzení je kladen důraz na faktickou (skutečnou) schopnost osoby základní aktivity samostatně provádět, nikoliv primárně na určenou diagnózu (viz rozsudek NSS ze dne 28. 7. 2021, č. j. 6 Ads 257/2019-26, bod 29).

Hodnocení posudkových podkladů je nedostatečné

26. Součástí správního spisu je záznam ze sociálního šetření provedený v místě bydliště žalobkyně ze dne 13. 8. 2024. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách je sociální šetření jedním z podkladů, k nimž má posudková komise přihlédnout. Pokud ze sociálního šetření vyplývá, že posuzovaná osoba nezvládá některé základní životní potřeby, je povinností posudkové komise se s tímto závěrem věcně a přesvědčivě vypořádat (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013–32).
27. Posudek posudkové komise nebere v potaz závěry sociálního šetření. Ze záznamu ze sociálního šetření sepsaného sociálními pracovníci vyplynulo, že žalobkyně není schopna samostatně vykonávat některé z aktivit, jejichž zvládání je posuzováno v rámci hodnocení zvládání základních životních potřeb. Posudková komise v posudku skutečností plynoucím ze záznamu ze sociálního šetření nevěnovala žádnou pozornost. Dílčí zjištěné skutečnosti sice do posudku přepsala, ve vlastním odůvodnění závěrů o zvládání základních životních potřeb je však již do úvahy nevzala, ani se s nimi jakkoli nevypořádala. V posudku pouze obecně konstatovala, že žalobkyně dané aktivity zvládá či že není objektivní medicínský důvod pro jejich nezvládání. Rozpor tohoto závěru s výsledky sociálního šetření však nevysvětlila. Nepravdivé je proto tvrzení žalovaného o tom, že PK MPSV „prostudovala výsledky sociálního šetření, zhodnotila, že jsou v souladu s funkčním dopadem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na zvládání základních životních potřeb“.
28. Posudková komise musí přihlédnout i k vyjádřením účastníka řízení. Žalobkyně v odvolání poukazovala na konkrétní lékařské zprávy, z nichž mají plynout závěry o nezvládání základních životních potřeb. Bylo proto namístě, aby posudková komise vysvětlila, jak tyto lékařské zprávy hodnotila. Tvrzeními žalobkyně, tj. její odvolací argumentací, se posudková komise nezabývala (viz dále).

Základní životní potřeby

29. Při posouzení základní životní potřeby *stravování* posudková komise pouze konstatovala, že u žalobkyně nelze prokázat zdravotní postižení, které by bránilo ve výběru hotového nápoje či potravin ke konzumaci, schopnosti nalít nápoj, rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji a schopnosti najíst se a napít a přemístit stravu a nápoj na místo konzumace.

30. Při sociálním šetření však bylo zjištěno, že pečující osoba žalobkyni rozbalí potraviny, nalije nápoj, rozdělí stravu na menší kousky a připraví vše na místo u stolu. Dle ručně vyplněného záznamu o sociálním šetření je u základní životní potřeby stravování vyplněno u aktivity rozbalit si potraviny – *nezvládá*, nalít nápoj – *nezvládá*, jako poznámka je uvedeno *třes rukou*. U aktivity přemístit nápoj a stravu na místo konzumace je uvedeno – *nezvládá*. Také v odvolání žalobkyně uváděla, že nezvládá vykonávat některé aktivity které se při posuzování základní životní potřeby stravování hodnotí. Zejména uváděla, že nezvládá nalít nápoj, rozdělít stravu na menší kousky a naservírovat ji, dodržovat stanovený dietní režim. Nezvládá konzumovat stravu v obvyklém denním režimu a přemístit stravu na místo konzumace.
31. Posudková komise se u jednotlivých posuzovaných aktivit nevypořádala s odlišnými závěry plynoucími ze záznamu o sociálním šetření, ani s odvolací argumentací žalobkyně. Zejména u schopnosti přemístit stravu na místo konzumace pak nebylo vysvětleno, jak žalobkyni v tomto směru omezují její snížené pohybové možnosti. U schopnosti dodržovat stanovený dietní režim by měl být vysvětlen vliv senility žalobkyně na možnost zvládat tuto aktivitu a dodržovat diabetickou dietu, s ohledem na její smyslové, kognitivní a duševní schopnosti. Soud poznamenává, že zvládání dodržování dietního režimu se posuzuje v rámci základní životní potřeby stravování (viz rozsudky NSS ze dne 30. 6. 2014, č. j. 4 Ads 75/2014-20, a ze dne 28. 7. 2021 č. j. 6 Ads 257/2019-26). K tomu, zda žalobkyně zvládá dodržovat dietní režim, se posudková komise blíže nevyjádřila.
32. U základní životní potřeby *výkonu fyziologické potřeby* posudková komise pouze uvedla, že u žalobkyně nelze diagnostikovat zdravotní postižení, které by jí bránilo včas použít WC, zaujmout vhodnou polohu, vyprázdnit se, provést očistu a používat hygienické potřeby.
33. Při sociálním šetření však bylo zjištěno, že u žalobkyně je plná inkontinence. Je používána toaletní židle na stolicí, očistu provádí pečující osoba. V ručně vyplněném záznamu je u výkonu fyziologické potřeby uvedeno *inkontinence plná*, provést očistu – *nezvládá*, *používá kalhotkové pleny*. I v odvolání žalobkyně uváděla, že nezvládá vykonávat některé aktivity, které se při posuzování zvládnutí této základní životní potřeby hodnotí. Výkon fyziologické potřeby provádí do plen, případně za pomoci dvou osob na toaletní židli. Je uvedeno, že po vykonání fyziologické potřeby je nutno neustále kontrolovat provádění očisty po výkonu fyziologické potřeby. Žalobkyně není schopna používat hygienické pomůcky.
34. Posudková komise se u jednotlivých posuzovaných aktivit nevypořádala s odlišnými závěry plynoucími ze záznamu o sociálním šetření ani s odvolací argumentací žalobkyně. Přesvědčivě se nevypořádala s tím, zda je žalobkyně schopna včas použít WC, zaujmout vhodnou polohu, provést očistu a používat hygienické pomůcky. V tomto směru je nutno zejména vysvětlit, jak žalobkyni omezují její snížené pohybové možnosti. Žalobkyně totiž tvrdila, že se na toaletní židli přesune pouze za pomoci dvou osob. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobkyně používá plenkové kalhotky, je nutno vysvětlit i to, zda je schopna si tyto hygienické potřeby vyměnit (základní životní potřeba oblékání a obouvání byla vyhodnocena jako nezvládaná). U schopností provést očistu a používat hygienické pomůcky je také nutno vysvětlit vliv senility žalobkyně s ohledem na její smyslové, kognitivní a duševní schopnosti. Neboť

ze sociálního šetření vyplynulo, že žalobkyně tyto aktivity samostatně vykonávat nezvládá.

Žalobní námitky právního charakteru

35. Pokud jde o námitku chybné aplikace § 2a vyhlášky, je třeba přisvědčit žalobkyni v tom, že v důsledku nezvládání bytí jediné posuzované aktivity se základní životní potřeba považuje za nezvládanou. Jedná se o dlouhodobě ustálenou judikaturu (rozsudky NSS ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32, ze dne 24. 3. 2021, č. j. 4 Ads 495/2019-71, nebo ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Ads 271/2018-34). Pokud tedy žalovaný takový výklad zastává (viz s. 7 napadeného rozhodnutí), jde o výklad nesprávný. Jiný přístup by měl představovat výjimku z uvedeného pravidla a posudkový orgán by v takovém případě měl přesvědčivě vysvětlit své úvahy a uvést konkrétní okolnosti, které ho k takovému závěru vedly (viz žalobkyní odkazovaný rozsudek NSS ze dne 14. 11. 2023, č. j. 5 Ads 8/2023-25, bod 39).
36. Současně je však nutno uvést, že nesprávný výklad § 2a vyhlášky v posuzované věci sám o sobě není důvodem nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Posudková komise totiž nedospěla k závěru, že by žalobkyně některé z aktivit posuzovaných v rámci sporných základních životních potřeb nezvládala. Nemohla tak nastat situace naznačovaná žalobkyní, že by i přes zjištění o nezvládání dílčí aktivity dospěla posudková komise k závěru o zvládání základní životní potřeby. Posudková komise naopak uzavřela, že žalobkyně zvládá veškeré posuzované aktivity, byť se k některým z nich explicitně nevyjádřila. Jak ale již bylo vyhodnoceno výše, tyto své závěry dostatečně neodůvodnila a nevysvětlila jejich rozpor se skutečnostmi plynoucími ze záznamu o sociálním šetření a s argumentací žalobkyně. A pokud žalovaný nezajistil doplnění posudkového hodnocení a závěry posudkové komise bez dalšího přejal, napadené rozhodnutí nemůže obstát.
37. Žalovaný do odůvodnění napadeného rozhodnutí zahrnul i věcně nesouvisející argumentaci. Např. konstatování o tom, že nezvládání aktivit, které jsou vykonávány pouze výjimečně či sporadicky, není posudkovým kritériem. Takové konstatování je mimoběžné za situace, kdy vůbec není zřejmé, o jaké konkrétní aktivitě žalovaný hovoří. Rovněž pokud žalovaný hovoří o tom, že je nutno hodnotit zvládání základních životních potřeb za použití veškerých dostupných facilitátorů, měl by specifikovat jakých konkrétních aktivit a jakých facilitátorů se toto tvrzení týká. Žalovaný také např. hovoří o bezbariérovém vybavení WC místnosti. Ve správním řízení však vyšlo najevo, že žalobkyně WC místnost vůbec nenavštěvuje. Argumentace nesouvisející s posuzovanou věcí způsobuje nežádoucí nesrozumitelnost rozhodnutí.

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

38. Soud shledal žalobu důvodnou, neboť napadené rozhodnutí vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Posudek PK MPSV, na němž bylo rozhodnutí založeno, současně není úplný ani přesvědčivý. Zdravotní stav žalobkyně nebyl popsán dostatečně jasně a přesně, aby o něm nevznikaly pochybnosti. Posudková komise nepřihlédla ke všem posudkovým podkladům. Závěry sociálního šetření ani tvrzeními žalobkyně se nezabývala. V dalším řízení bude proto nezbytné zdravotní stav žalobkyně znovu posoudit a napravit vytýkané nedostatky posudku. Soud z těchto důvodů napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

39. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně měla ve věci úspěch, a proto jí soud přiznal náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem tvořených náklady za zastoupení advokátem za tři úkony právní služby ve věcech projednávaných podle soudního řádu správního po 4 620 Kč (převzetí věci, sepsání žaloby, replika) a tři režijní paušály po 450 Kč, celkem tedy 15 210 Kč podle § 7, § 9 odst. 5, § 13 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb. Tuto částku je třeba navýšit o částku odpovídající dani z přidané hodnoty (3 194 Kč). Celková výše odměny tak činí 18 404 Kč. Neúspěšnému žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 18. listopadu 2025

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně